

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Néprajz és Antropológia Intézet
1.4 Szakterület	Kultúratudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Kultúratudomány (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLC3225 Antropológiai nyelvészet;						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Kollokvium és írásbeli vizsga	2.7 A tantárgy típusa	1. V 2. Sz

Kö = Kötelező, V = Választható, F = Fakultatív;

A = alaptantárgy, Sz = szaktantárgy, Ki = kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	36	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	12
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					18
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	64				
3.8 A félév össz-óraszám	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadástér, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Ismerje és használja helyesen az antropológiai nyelvészet fogalmait és módszereit Képes legyen nyelvészeti és pragmatikai szempontból elemezni és bemutatni beszélt és írott nyelvi szövegeket Képes legyen alkalmazni az ismereteit az anyanyelv tanítása során Ismerje fel az új nyelvészeti leírások közötti összefüggéseket, különbségeket és ezeket alkalmazni tudja a gyakorlatban
-----------------------------	---

Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Felismerni az ok-okozati kapcsolatokat Képes legyen írott vagy beszélt nyelvi anyag alapján összehasonlító és elemző szöveget alkotnia Képes legyen csapatban dolgozni és ennek érdekében képes legyen az építő interperszonális kommunikációra, valamint arra, hogy a csapatban bármely munkát elvégezhesen
------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A hallgatók általános képet kapnak a kultúra, civilizáció, identitás és nyelv összefüggéseiről, és tudatosodik bennük az, hogy a nyelv nem létezik a mindennapi élettől, a kultúrától és a közösségektől elszigetelten
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célja a hallgatóknak egy olyan interdiszciplináris tudományággal való találkozása, amely az egyének és a közösségek nyelvi attitűdjét és stratégiáit vizsgálja. Emellett olyan általános, nyelvhez kapcsolódó témákkal ismerkednek meg a hallgatók mint a nyelvi attitűd, a nyelvi kultúra, kultúra szerepe a nyelvi viselkedésben, a nyelvi diverzitás értéke. A szemináriumok célja elsősorban olyan, a bibliográfiában megjelölt könyvek és tanulmányok megbeszélése, amelyek nemcsak a közvetlen környezetünkről, hanem Európáról és a világ más tájairól is ismereteket közölnek a fentebb említett összefüggésekben.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
2. Mi az antropológiai nyelvészet? Az antropológiai nyelvészet és más humán tudományok	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
3. Kultúra és nyelvi diverzitás: a nyelv mint a kultúra része	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
4. Nyelvi és nem nyelvi szocializáció	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
5. Szociális tér és a beszéd mint szociális aktus (Malinowski, Austin és Searle)	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
6. Beszélési szokások	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
7. A kommunikáció szintjei a társadalomban; a verbális kommunikáció struktúrái	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
8. Megértés és félreértés	frontális munka – dialogikus módszer tanári	a hallgatók előzetes ismereteinek

	magyarázatokkal	fontossága
9. Nyelv(használat) és elmebaj	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
10. Nyelv és memória	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
11. A nyelv sokfélesége, nyelvvesztés, nyelvi revitalizáció. A moldvai magyar nyelvjárás	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
12. Összegzés, a vizsga megbeszélése	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága

Könyvészet

Balázs Géza – Takács Szilvia (2009): *Bevezetés az antropológiai nyelvészetben*. Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.

Cseresnyési László: *Nyelvek és stratégiák (avagy a nyelv antropológiája)*. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXVII). Bp., 2004.

Duranti, Alessandro. 1997. *Linguistic Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Duranti, Alessandro. ed. 2001. *Key terms in language and culture*. Malden, MA: Blackwell.

Ersényi András–Zólyomi Gábor 1992 *Antropológiai nyelvészet*. Cambridge Enciklopédia. Maecenas, Bp.

Fitch, K. L. – Sanders, R. E. 2005 *Handbook of Language and Social Interactions*. Laurence Erlbaum Associates Publishers, Mahwah, New Jersey – London Hall, E. T., 1975, *Rejtett dimenziók*. Budapest: Gondolat.

Hoffer Tamás 2009 *Antropológia és/vagy néprajz. Tanulmányok két kutatási terület vitatott határvidékéről*. MTA Néprajzi Kutatóintézete – PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék – L'Harmattan Kiadó, Bp.

Neumer Katalin, 1999. *Nyelv, gondolkodás és relativizmus*. Osiris Kiadó, Budapest.

Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés. I–II*. Bp., 1988.

Wardhaugh, Ronald: *Szociolingvisztika*. Bp., 1995

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés, a témák kiosztása	beszélgetés, tájékoztatás	
2. A kultúra. A kultúra meghatározásai; kultúra és természet; kultúra mint ismeret; kultúra mint kommunikáció; kulturális diverzitás és identitás	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
3. Kommunikációs stratégiák a különböző kultúrákban; interkulturális kommunikáció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
4. A beszélés néprajza (D. Hymes)	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
5. Nyelv és hatalom: a nyelv és beszéd mint hatalom	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
6. A nemek és életkorok szerinti megoszlás a kommunikációban	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
7. Nyelv és hitélet, nyelv és egyház. A szent és a profán szövegek antropológiája. Nyelvi tabuk	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
8. Multimédiás kommunikáció: befolyásolás és manipuláció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
9. A nonverbális kommunikáció (jelnyelv,	Vita a hallgatók	a szemináriumra 1 vagy 2

gesztusnyelv)	bemutatója alapján	hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
10. Az írás antropológiája. Az írás és olvasáskultúra	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
11. A pletyka	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
12. Összegzés. A szemináriumok értékelése. Az ismeretek alkalmazhatósága az oktatásban	beszélgetés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Allan, Keith – Burridge, Kate (2006): <i>Forbidden Words. Taboo and the Censoring of Language</i>. Cambridge University Press.</p> <p>Balázs Géza – Takács Szilvia 2009. <i>Bevezetés az antropológiai nyelvészetben</i>. Pazu-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.</p> <p>Béres István – Horányi Özséb (szerk.) 2001 <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Osiris Kiadó, Bp.</p> <p>Blount, Ben G. ed. 1995. <i>Language, Culture, and Society: A Book of Readings</i>. Prospect Heights, IL: Waveland.</p> <p>Csányi Vilmos 2006 <i>Az emberi viselkedés</i>. Sanoma Kiadó, Bp. 87–124 (Az emberi közösségek c. fejezet); 213–220 (Az egyszemélyes csoportok c. fejezet).</p> <p>Csernicskó István – Ferdinéc Csilla – Tarnóczy Mariann – Venčoné Kremmer Ildikó (szerk.) <i>Utazás a nyelv körül – Írások Kontra Miklós tiszteletére</i>. Tinta Kiadó, Bp.</p> <p>Dobszai László: <i>Kultusz és kultúra</i>. http://www.mta.hu/fileadmin/2008/02/Dobszai_Laszlo_Kultusz_és_kultura_szekfoglalo.doc</p> <p>Feischmidt Margit és Kovács Nóra (szerk.) 2010 <i>Az etnicitás és a kisebbségkutatás elmélete és módszertani irányai az antropológiában</i>. MTA ENK, Bp. http://www.nytud.hu/oszt/neuro/szalai/nyelviideologiak.pdf</p> <p>Fishman, J.A. 1975 Az „eticitás” és a nyelvi tudatosság változatai. In: <i>Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások</i>. Gondolat, Bp. 321–334.</p> <p>Gál Noémi (2010): <i>A nyelvi revitalizáció. Elméletek, módszerek, lehetőségek</i>. A Szabó T. Attila Nyelvi Intézet kiadványai 6. AESz, Kolozsvár.</p> <p>Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.): 2001 <i>A kommunikáció nyelvészeti aspektusai</i>. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, Tinta Könyvkiadó, Bp.</p> <p>Gecső Tamás – Kiss Zoltán – Tóth Szergej (szerk.) 2010. <i>TI és MI. Alkalmazott nyelvészet és interdiszciplinaritás</i>. Tinta Könyvkiadó, Bp. 139–149.</p> <p>Giglioli, Pier Paolo. 1972. <i>Language and social context: Selected readings</i>. Middlesex: Penguin Books.</p> <p>Heller Ágnes: <i>Európai identitás, modernitás és történelmi emlékezet</i>. http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre26/heller.htm</p> <p>Holló Dorottya 2008 <i>Értsünk szót! Kultúra, nyelvtanítás, nyelvhasználat</i>. Akadémiai Kiadó, Bp.</p> <p>Hoppál Mihály – Niedermüller Péter (szerk.) 1983 <i>Jelképek – kommunikáció – társadalmi gyakorlat</i>.</p> <p>Ivins, W., 2001, <i>A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció</i>. Budapest: Enciklopédia.</p> <p>Jankovics Marcell 1998 <i>Mély a múltnak kútja ... Gondolatok a kultúráról</i>. Csokonai Kiadó, Bp.</p> <p>Kontra Miklós 2010 <i>Hasznos nyelvészet</i>. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja. 23–4 (a Nyelv és identitás c. fejezet)</p> <p>Kunt, E., 1988, <i>Vizuális kultúra és vizuális művészetek: Vizuális antropológiai jegyzetek I</i>. Herman Ottó Múzeum Évk. 27., 275–284.</p> <p>Mangvel, Alberti 2001 <i>Az olvasás története</i>. Park Könyvkiadó, Bp.</p> <p>McQuail, Denis 2003 <i>A tömegkommunikáció elmélete</i>. Osiris Kiadó, Bp. 288–310.</p> <p>Morgan, M. ed. 1994. <i>Language and the social construction of identity</i>. Los Angeles: Center for Afro-American Studies, UCLA.</p> <p>Navracsics Judit – Tóth Szergej (szerk.) 2004 <i>Nyelvészet és interdiszciplinaritás I–II</i>. Generalia, Veszprém–Szeged.</p> <p>Nyíri Kristóf – Szécsi Gábor (szerk.) 1998 <i>Szöbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig</i>. Áron Kiadó, Bp.</p> <p>Róka Jolán – Balázs Géza 2002 <i>Media & Linguistics</i>. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Bp.</p> <p>Sárközy Erika – Schleider Nóra (szerk.) 2003 <i>Kampánykommunikáció</i>. Akadémiai Kiadó, Bp.</p> <p>Schöpflin György: <i>Az európai kulturális identitás?</i> http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/schopflin.htm</p> <p>Síklaki István (szerk.) 2008 <i>Szöbeli befolyásolás. I–II</i>. Typotex, Bp.</p> <p>Srubar, Ilja: <i>A kultúrák harca és az EU keleti bővítése</i> http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/srubar.htm</p> <p>Szvetelszky Zsuzsanna 2002. <i>A pletyka</i>. Gondolat. Budapest.</p> <p>Várkonyi Nándor 2001 <i>Az írás és a könyv története</i>. Széphalom Könyvműhely, Bp. http://mek.oszk.hu/01600/01653</p>		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megfelel az ELTÉ-n oktatott megegyező tantárgy tartalmával és módszereivel

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Logikus, koherens szövegfelépítés, a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete A jelenségek példázása és a példák helyes használata	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	a szemináriumon bemutatott előadás felépítése, tartalma, bemutatása, ill. a vitában való részvételre való készség	szóbeli vizsga	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> • a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete • koherens, logikus szövegfelépítés • vitakészség 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
2018.11.20.			

Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament
11.01.2019	

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății